

GŁOS LESZCZYŃSKI

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska, Sp. z o. udz.
Telefon nr. 61.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Adres redakcji i administracji: LESZNO (Wlkp.)
ul. Wolności 21.

Nr. 173

LESZNO, niedziela 31-go lipca 1938 r.

R. XIX

Może się uda?

Istnieją w Anglii obecnie dwa zasadnicze poglądy na sprawy polityczne, szczególnie jeśli chodzi o Trzecią Rzeszę.

Chamberlain, który posiada za sobą większość opinii prawniczej, jest zdania, że nie należy jeszcze występować ani zbyt energicznie, ani doprowadzić do jakiegoś poważnego konfliktu. Sądzi on bowiem, że ani Anglia, ani jej sojusznicy jeszcze nie są gotowi do stawienia czoła „na placu boju” dobrze przygotowanej armii niemieckiej. A może w ogóle obawa konsekwencji każdej wojny, nawet zwycięskiej, każe mu postępować ostrożnie. Eden, młodszy od niego i zapalczywszy, podtrzymywany zresztą przez polityczne partie lewicowe, jest przeciwnego zdania. Uważa on mianowicie, że jeżeli teraz nie położą się tamy rozszereżeniu i żądaniom niemieckim, jeżeli jeszcze raz przepuści się sposobność energicznego przeciwstawienia się różnym urojonym pretensjom, później może być jeszcze trudniej. Autorytet bowiem Trzeciej Rzeszy dzięki szeregowi szczęśliwych i, powiedzmy otwarcie, umiejętnie pomyślanych i z ręcznie przeprowadzonych posunięć politycznych, wzrasta z każdym dniem. Nastąpić więc może taka chwila, kiedy demokratyczne państwa będą miały przeciw sobie nie tylko Niemcy i jej obecnego, niezbyt zresztą „murowanego” sojusznika z drugiej końca osi, ale szereg innych państw, o których względy obecnie Trzecia Rzesza zabiega.

Tej samej opinii rzecznikiem jest Winston Churchill, który wręcz głosi konieczność okrazenia Niemiec już teraz, aby nie dać im okazji do zamarnieństwa swej woli „pokoju”. — Churchill zasadniczo nie ufa i nie wierzy żadnym zapewnieniom Niemców, twierdząc, że wszystko to jest tylko manewrem politycznym i odłożeniem rozprawy do lepszej, pomyślniejszej chwili.

Lord Runciman posiada za sobą duże doświadczenie w prowadzeniu zagmatwanych pertraktacji, rozmów politycznych, nie jest natomiast przeciwnikiem lub przyjacielem żadnej ze stron. Nie jest ani pro-czeski, ani przeciwniecki. Czechosłowacja zresztą wyraziła pośrednio swą zgodę na korzystanie z jego pomocy i doświadczenia przy prowadzeniu dalszych pertraktacji z Niemcami. Przy tym cała sprawa ta nie będzie i nie może być załatwiona odrazu za jednym pociągnięciem. Rozbija się ona na szereg okresów, na poszczególne studia, kiedy łatwiej będzie można spokojnie przy dyskusjach poszczególne drobniejsze sprawy i łatwiej osiągnąć porozumienie. Często jednak drobne ustępstwo w konsekwencji powoduje większe ustępstwo, które znowu pociąga za sobą konieczność zrobienia innego ustępstwa ze strony przeciwnej.

Psychologia ludzka jest wszędzie ta sama i podlega tym samym zasadom. Gdy człowiek chce kupić materiał na ubranie i pokażą mu najtańszy, zażąda droższego. Pierwszy kosztował 15 zł., drugi już 20 zł. A gdy mu jeszcze pokażą następny gatunek w cenie 25 zł., nie jest wykluczone, że przy niewielkiej presji ze strony sprzedawcy

Wojna japońsko-sowiecka wisi na włosku!

Moskwa. — Wydział prasowy ludowego komisariatu spraw zagranicznych podał dziś późnym wieczorem do wiadomości korespondentów następujący komunikat:

„Dnia 29 brn. o godz. 16 na północ od wzgórza koło jeziora Chasan, co do którego — jak wiadomo — rząd japoński ogłosił niedawno nieuzasadnione pretensje, dwa oddziały japońsko-mandżurskie przekroczyły granicę sowiecką i usiłowały zająć wzgórze znajdu-

jące się w odległości 2 km na północ od wzgórza koło jeziora Chasan.

„Straż pograniczna sowiecka wyparła te oddziały z terytorium sowieckiego. Po obu stronach są zabici i ranni.

„Natychmiast po otrzymaniu tych wiadomości w Moskwie chargé d'affaires w Tokio otrzymał polecenie złożenia rządowi japońskiemu zdecydowanego protestu przeciwko nowej prowokacji soldateski japońsko-mand-

żurskiej i żądania przykładowego ukarania winnych oraz uprzedzenia rządu japońskiego, że rząd sowiecki składa całą odpowiedzialność za rezultaty tego rodzaju działań jego organów w Mandżurii”.

—000—

Maszyna urwała rękę po łokcie

Białystok. — We fabryce sukna sp. akc. Cytron w Supraślu wydarzył się tragiczny wypadek. Robotnica Teresa Rawska, pracująca przy szarpacu, w pewnej chwili przystąpiła do oczyszczenia maszyny, mimo, że to nie należy do jej obowiązków. Nagle maszyna porwała jej lewą rękę, odrywając ją po łokieć i raniąc twarz i ramię. Maszynę niezwłocznie zatrzymano i Rawską w stanie ciężkim przewieziono do szpitala, gdzie odrazu dokonano niezbędnej amputacji. Wypadek ten wywołał przynębiające wrażenie wśród robotników.

Rewolucja na Krecie

Siostrzeniec Venizelosa na czele buntu

Ateny. — Na Krecie wybuchła rewolta, której inicjatorem jest siostrzeniec Venizelosa, Mitsotakie.

Na czele 500 ludzi zdołał on zająć Ka-

rena i radiostację a gubernatora wyspy i kilku wysokich urzędników uwiezić. Rząd grecki wysłał na Kretę dwa pułki wojska, celem przywrócenia porządku.

Nowe zwycięstwo wojsk narodowych

Bilbao, 29. 7. — Na froncie Estramadura ofensywa wojsk narodowych posuwa się naprzód.

Oprócz miejscowości Alduhuela zajęło kilka ważnych pozycji górskich w okręgu Gomez.

Na południe od Puertollano wyparło nieprzyjaciela z zajmowanych przez niego pozycji, jak również oczyszczono te-

ren w okręgu Serena. Wśród kilkuset jeńców znajduje się wielu czerwonych komisarzy i komendantów.

Lotnictwo współdziałało czynnie z piechotą i niedopuszcilo w kilku punktach do koncentracji oddziałów nieprzyjacielskich.

Dwa okręty powstańcze ostrzeliwały przez dłuższy czas miasto i port Sagunt.

—0—

Sztabę złota ze skarbcza zatopionej fregaty wydobyli Holendrzy

Amsterdam, 29. 7. — W nocy na piątek wydobył bagier holenderski „Karimata” pierwszą sztabę złota ze statku angielskiego „Luftine”. Sztaba ma 20 centy. metrów długości i 6 i pół centymetra szerokości.

Powyższa wiadomość wywołała powszechnie olbrzymie wrażenie, gdyż dotychczas wszelkie wysiłki w celu wydobycia skarbu spełzły na niczym.

„Luftine” była fregata angielska, któ-

ra w roku 1799 z olbrzymim skarbem złota i innych kosztowności, zatopiona u wybrzeży holenderskich.

Bagier holenderski „Karimata”, zbudowany według najnowszych zdobyczy techniki, od szeregu tygodni przeprowadzał próby w celu dostania się do skarbu.

Przed kilku dniami wydobyto kilka złotych monet, a obecnie znaleziono pierwszą sztabę złota.

—0—

Piorun w pogodny dzień uderzył w grupę bawiących się dzieci

Białá. — W dniu wczorajszym uderzył w jasny, pogodny dzień piorun w grupę bawiących się dzieci w obiozie letnim w Miedzybrodzu pod Porąbką, rażąc Henryka Piątkowskiego, lat 10. Zawzwane pogotowie ratunkowe udzieliło dziecku pierwszej pomocy i przewiozło je do szpitala w Białej.

Tegoż dnia oparzył piorun chłopca

Jana Michalaka w Czajcu przez głowę do nóg. Piorun nie zabił jednak chłopca, lecz go poraził. Po opatrzeniu przez pogotowie ratunkowe z Białej, został Michalak odwieziony do szpitala w Białej.

W Kończęcach Małych spalili się dom Macheja Franciszka razem z przybudowaną stodołą i słajnią. W Brennej spalili się dom Roberty Macunowej.

nabędzie go, chociaż nie chciał wydać tyle. Natomiast, gdyby po 15 złotowym pokazano mu natychmiast 25-złotowy, wyszedłby ze sklepu nie nie kupiwszy.

Coś podobnego istnieje w polityce. I tu właśnie może ta rola spokojnego, osobiście bezstronnego a uczciwego pośrednika być bardzo na miejscu.

Bys.

Nowe trzęsienie ziemi w Grecji

Ateny, 29. 7. — W Patras odczuło w czwartek wieczorem dwa dość silne wstrząsy podziemne, które jednak nie spowodowały większych szkód.

Pomimo tego wśród mieszkańców wybuchła panika, którą dopiero po dłuższym czasie zdołano opanować.

Komornik zajął kościół ewangelicki pod Tczewem

Tczew. — W dniu 22. brn. komornik (nie wiadomo, czy sądowy czy też egzekutor skarbowy) zjawił się we wsi Tusza w powiecie tczewskim, gdzie po spisaniu odpowiedniego protokołu dokonał zajęcia kościoła ewangelickiego wraz z całym majątkiem, należącym do gminy ewangelickiej w Tuszy. Zajęte nieruchomości przekazano władzom administracyjnym w Tczewie.

Włóczęga zamordował włóczęgę

Białystok. — Na drodze ku wsi Pobikry pow. bielsko - podlaskiego Władysław Głuszkiewicz, t. zw. „rajzer” - włóczęga, zamordował nożem swego kolegę Czesława Zachowskiego, również rajzera. Morderca został zatrzymany. Powodem zabójstwa była sprzeczka na tle osobistym.

Piorun zabił kobietę

Białystok. — W czasie burzy piorun uderzył w kopyt żytą na polu wsi Rudnia pow. wolkowskiego, zabijając chłoniącą się tam od deszczu 58-letnią Katarzynę Wołodawczykową z tej wsi.

—0—

Dziwne praktyki Gdańska

Paszporty gdańskie dla Niemców z Polski

Gdańsk. — Prasa polska podała wiadomość, że „Państwowa Pomoc Gospodarcza” w Niemczech udziela kredytów ulgowych nie tylko obywatelom Trzeciej Rzeszy, ale i również Niemcom sudeckim, traktując ich równorzędnie, jak własnych obywateli. — Analogiczne sprawy zachodzą na Pomorzu, tu jednak w zakresie paszportów zagranicznych. Kupiectwo niemieckie w Polsce po paszporty zagraniczne nie zwraca się do władz polskich, lecz jedzie do Gdańska, gdzie senat miasta polskim obywatelom narodowości niemieckiej, na podstawie specjalnego zaświadczenia wysłanego z Niemiec, udziela jednorazowych paszportów gdańskich, ważnych — jak wiadomo — do podróży po wszystkich krajach europejskich i większej części krajów zamorskich bez wizy.

W ten sposób Niemcy w Polsce ob-

chodzą mur paszportowy. W podobny sposób dają sobie radę z barierami dewizowymi. Jednym słowem dzia-

lają na szkodę skarbu państwa polskiego przy pomocy „wolnego miasta”.

Dostał paraliżu, opowiadając

o zarządzeniu inspektoratu pracy

Gniezno. — Na zebraniu zarządów cechów gnieźnieńskich zabrał głos cechmistrz, p. Jan Malinowski, właściciel zakładu fryzjerskiego, podając do wiadomości, że otrzymał mandat karny na kwotę 50 zł za zatrudnianie personelu ponad 8 godzin na dobe, prawdopodobnie na skutek anonimowego doniesienia. Mimo, że sprawa nie została objętywie stwierdzona, otrzymał p. Malinowski wezwanie, by

wraz z synem i całym personelem, składowym się z 8 osób, stawiał się w sobotę, 30 bm. o godz. 12,30 w inspektoracie pracy, celem przesłuchania, co spowodowałoaby zamknięcie zakładu w chwili największego ruchu. Opowiadając o tym, p. Malinowski dostał nagłe paraliżu lewej strony ciała. Sfery rzemieślnicze noszą się z zamiarem interweniowania u władz wyższych.

Z motyką i kosą na wójta

który polecił mu postawić nowy płot

Stanisławów. — W sądzie okr. w Stanisławowie toczyła się pierwsza rozprawa, stanowiąca epilog napadu przez wieśniaka na członków komisji sanitarnej, którzy polecili mu, by w

myśl rozporządzenia o estetycznym wyglądzie miast i osiedli przeprowadził remont domu i t. p. Na ławie oskarżonych zasiadł mieszkaniec Monasterczan pod Stanisławowem Jan Koza

Baron niemiecki

nie płacił podatków

Gniezno. — Niemiec baron Henryk Sprenger z Działynia, pow. gnieźnieńskiego, znany hodowca bydła i pan na 11 000 morgach, od szeregu lat nie płacił różnych świadczeń na rzecz Skarbu Państwa i władz komunalnych.

Doszło do tego, że w tej chwili zaległości z tytułu różnych podatków sięgają kwoty pół miliona złotych.

Jak się dowiadujemy, władze wojewódzkie zarządziły przejęcie gruntów za zaległości podatkowe, co nastąpi w następujących dniach.

Przy tej okazji zaznaczyć należy, że baron Henryk Sprenger odznaczony został swego czasu Złotym Krzyżem Zasługi.

Autobus runął

w przepaść

Sofia. — Niedaleko miasta Lowecz na górskiej drodze, wskutek zepsucia się hamulców, ciężarowy samochód potrącił autobus z 14 pasażerami.

Mimo wysiłków szofera, autobus runął do 15 metrowej przepaści. Kilku pasażerów doznało ciężkich obrażeń.

Podwójne życie

Guilberta Bye

Powieść na tle amerykańskim

101

(Ciąg dalszy)

— Tak, tak; przez całe lat dwadzieścia pozostawałem w tym straszonym domu, wreszcie mój stryj umarł i w ten czas dopiero uznali lekarze, że nie jestem obłąkany i wypuścili mnie na wolność. Dwadzieścia lat byłem z ukochaną żoną rozłączony i nie o niej nie wiedziałem. Możesz pan sobie wyobrazić, ile cierpiełem! Bóg jedyny wie, jak się to stało, że przez ten długi przebieg czasu nie straciłem rzeczywiście zmysłów. Śmiertelnie znępany wydoylem się wreszcie na świat Boży. — Ale gdzie była Lelia? Pospieszyłem do łichego pomieszkania, w którym ja zostawiłem i znalazłem tam tylko naszą starą posługaczkę. Od niej dowiedziałem się, że żona moja powiła córkę, że była ciężko chora i przytym martwiła się niewymownie, sądząc, że ją opuścili, bo nie dowiedziała się nigdy powodu mego nagłego zniknięcia. Jak się zdaje, mój stryj był u niej

i zapewnił, że ją opuścili. Ofiarował się nawet odesłać ją do rodzinnej ziemi. Chora, bliska śmierci prawie, przystała na jego propozycję. Odwioził ją do Havru i zapłacił za jej podróż do Bostonu.

Lispensard nie mogąc się powstrzymać dłużej, przerwał mu.

— Więc miała istotnie dziecko? — zapytał. — Dlatego to w swym obłąkaniu, zwłaszcza w ostatnich czasach przed śmiercią, mówiła ciągle o córce swojej! Prosiła mnie, ażebym je odebrał z okrętu. Uważałem to za majaczenie gorączkowe, bo Lelia przybyła do mnie sama i później dopiero zaczęła wspominać o swoim dziecku.

— O wielki Boże! — jęknął Laurent. — Co za boleść! co za niedź! O sobie nie mam wiele do powiedzenia. Grałem na skrzypcach po ulicach i po podwórkach, dopóki nie zebrałem sobie tyle grosza, abym mógł do rodzinnej ziemi Lelii przybyć. Przed rokiem przybyłem tu biedny i chory. — Niedługo miałem tu przyjaciół, ale teraz nikt nie chciał przypomnieć mi siebie. Przypadkowo dowiedziałem się o powrocie i śmierci Lelii i wiedziałem, że i ja umrę niebawem. Ale to dziecko, to dziecko moje, coż się z nim stać mogło?

— Jeśli żyje, to je odnajdziemy — odparł Lispensard. — Czy nie dowie-

dzielić się nigdy nazwiska okrętu, na którym żona wasza do Ameryki powracała?

— Pojechałem do Havru — mówił słabym głosem Laurent — i po długim poszukiwaniu dowiedziałem się wreszcie nazwiska okrętu i także nazwisko kapitana nim dowodzącego. Te dziwaczne nazwiska są tu oto zapisane — dodał, szukając drżącymi rękoma w starym pugłaresie. — Więcej nie wiem. Wielki Boże! więc Lelia wsiadła na okręt z dzieckiem swoim, a powróciła sama do rodzinnego domu! Może to dziecko umarło w drodze, może też wzięli je pod opiekę jacyś litosiwi ludzie, może...

Tu zamilkł, a że i lojowa świeczka zagasała w tej chwili, zalegała ponura ciemność w izdebce na poddaszu.

Lispensard włożył do kieszeni stary pugłares i pośzedł po omacku do drzwi. Wkrótce powrócił z swym stującym i lampą, którą od starej właścicielki tego domostwa pożyczył.

Forczpan ujął chorego w silne ramiona, znosił go po schodach i posadził w karecie Lispensarda. Mały garbus usiadł obok niego niosąc w rękę skrzypce.

— Jedź do lazaretu św. Małgorzaty! — rozkazał Lispensard.

I kareta potoczyła się w jedną z

ryszyn, oskarżony o targnięcie się na sołtysa i radnego. Obaj wymienieni urzędnicy przybyli 23 czerwca br. na obęję Kozaryszyna i wydali mu polecenie, by w ustalonym terminie przeprowadził remont domu i wybudował nowy płot, który należy pomalować na kolor biały. W odpowiedzi na to polecenie Kozaryszyn chwycił kosę, z którą rzucił się na sołtysa Kniezewicza, a gdy ten wyrwał mu kosę, chwycił motykę, którą zaczął okładać, zarówno sołtysa, jak i radnego Podgórskiego. Z opresji tej wyszedł sołtys z ciężkimi ranami. Jedyne ucieczką uratowali się dwaj członkowie komisji sanitarnej przed cięższymi konsekwencjami. W wyniku obecnej rozprawy sąd skazał Kozaryszyna na 9 miesięcy bezwzględnej więzienia.

Wzrost zadłużenia

wewnętrzne w Niemczech

W maju r. b. przyrost długów państwowych w Niemczech wyniósł 850 milionów marek; na sumę tę złożyły się głównie krótkoterminowe zobowiązania skarbowe. Długoterminowe zobowiązania Rzeszy wzrosły do sumy 13 miliardów 870 milionów marek.

Obok tego wzrosła również 4 i pół procentowa pożyczka wewnętrzna państwowa z 626 do 774 milionów marek. Krótkoterminowe zobowiązania do sięgły sumy 3 miliardów 20 milionów marek.

Polacy w Stoczni Gdańskiej

Niemcy obsadzili już wyższe stanowiska

Warszawa. — Polska Agencja Publicystyczna dowiaduje się, że zawarta została umowa polsko-gdańska w sprawie Stoczni Gdańskiej. Na

podstawie umowy Senat Wolnego Miasta Gdańska wydał rozporządzenie do władz administracyjnych, aby nie były trudności przy przyjmowaniu ro-

botników i urzędników Polaków do Stoczni Gdańskiej. Umowa przewiduje, że 40 proc. wakujących posad ma być obsadzonych pracownikami narodowości polskiej, ponadto Stocznia zobowiązana jest przyjmować na praktykę 23 polskich uczniów, co dotąd nie było praktykowane.

Kwalifikowanie kandydatów na pracowników należeć będzie do męża zaufania rządu polskiego, którym mianowano członka Rady Portu p. Tadeusza Sumekowskiego.

Ujemną stroną nowego porozumienia jest to, że Niemcy, a zwłaszcza hitlerowcy, zdolali już objąć ważniejsze stanowiska i zablokować wolne posady tak, że wakujących i nowo utworzonych posad niewiele będzie dla Polaków.

najpiękniejszych dzielnic miasta.

Ten lazaret był to schronienie dla biednych kalek, założone przez Lispensarda. Tu w tych murach uwielbiano małego garbusa, tu jego kalectwo nie budziło ani obawy ani wstrętu. Chorem tego lazaretu zdawał się aniołem pocieszycielem.

Przebywszy kilka ulic kareta stanęła przed wielkim, murowanym gmachem i Gustaw Laurent został oddany pod opiekę przełożonej tego zakładu.

Lispensard udał się do wygodnie urządzonej sali poczekalnej i po niejakim czasie wszedł służa lazaretowy, prosząc, aby szedł za nim.

W ciepłym, wygodnym urządzonej pokoju, znajdował się teraz chory mały Lelii. Lispensard zastał tego człowieka, któremu tyle ziorczył w swym życiu siedzącego w wygodnym fotelu ze skrzypcami na łonie. Odziano go w ciepłą odzież i nakarmiono posiłkiem strawą. Lubo był bardzo blady i słaby, na twarzy jego błogi spokój, teraz wyrażał.

Ody Abel Lispensard wszedł do pokoju, chory podniósł się z krzesła i upadł przed małym garbusiem na kolana.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wpływ samorządu terytorialnego na podniesienie rzemiosła, przemysłu i handlu ziem pogranicznych

Poniżej zamieszczamy referat p. radcy Fr. Nowakowskiego, wygłoszony na ostatnim zebraniu Tow. Przemysłowo-Rzemieślniczego w Lesznie, który z uwagi na zawarte w nim aktualne zagadnienia gospodarcze, ściśle związane z życiem naszego pogranicza — wzbudził niewątpliwie zainteresowanie naszych Czytelników.

Częścią gospodarstwa publicznego i gospodarstwa społecznego jest gospodarka komunalna, która pozostaje w ścisłej zależności zarówno od gospodarki państwowej, jak i od gospodarki społecznej. Z drugiej jednak strony działalności komun wpływa wydatnie i na jedną i na drugą gospodarkę, a zwłaszcza na stronę gospodarczą własną. Ażeby jednak samorząd terytorialny był tym pozytywnym czynnikiem w naszym życiu społeczno-gospodarczym, musi przede wszystkim spełnić te zadania, do spełnienia których został powołany. Tematem mego referatu jest omówienie wpływu samorządu na rozwój rzemiosła, przemysłu i rolnictwa. Trudno mówić o tych zagadnieniach tylko w oderwaniu, trudno nie sięgnąć przy tym myślą w przeszłość, jeżeli się chce zrozumieć proces tworzenia się objawów gospodarczych w naszych miastach w Wielkopolsce.

Wpływ wojny na życie gospodarcze

Wojna, która objęła 335.000 km kw. na 385.000 km kw. powierzchni Polski, wojna, której działaniom podlegało 22 miliony ludności polskiej, nałożyła na mioty ludności polskiej, nałożyła na Polskę olbrzymi haracz krwi i zdrowia, marnując kwiat młodzieży i dzieląc Polaków na zwycięzców i przegranych. Ludność Polski Zachodniej ucierpiała nie mniej dobitnie podczas wojny, niż ludność innych dzielnic Rzeczypospolitej, chociaż terytorium zachodnio-polskie nie podlegało działaniom wojennym. Byli za to Wielkopolanie zmuszeni do brania udziału w krwawych zmaganiach na frontach niemieckich. Wojna wprowadziła wycieńczyła organizm gospodarczy ziem zachodnich, lecz go nie zniszczyła. W innych dzielnicach Polski, zostawiła okupacja 4.600.000 ha odłogiem, wojna zniszczyła prawie 2 miliony ha zasiewu. Straty w zbiorach wynosiły 21 milionów ctr. zboża i 64 miliony ctr. okopowych.

Rolnictwo zachodnio-polskie było zmuszone swą gospodarkę wykorzystać jak najintensywniej, by sprostać niemożliwym, zdawało się do zrealizowania zadaniom apropracji milio-nowych armii oraz odciętych od świata i jego śpiących ludności rzeszy niemieckiej oraz terenów okupowanych.

W porównaniu ze stratami przemysłu b. Królestwa, to szkody jakie wojna wyrządziła fabrykom zachodnio-polskim były małe, i łatwe do naprawienia. Przemysł w miastach Wielkopolski ucierpiał jedynie w tych gałęziach, które nie przedstawiały większego znaczenia dla obrony Państwa.

Sytuacja po wojnie

Na tle ponurego obrazu zniszczeń, grabieży i sabotażu, jakie przedstawiały podwójnie pozostałe dzielnice Polski, położenie gospodarcze dzielnic zachodnich pod koniec wojny było w sensie relatywnym, niewspółmiernie lepsze od sytuacji w innych zaborach.

Niemniej trudno powiedzieć, że to położenie gospodarcze było pomyślnie w zaraniu niepodległości.

Zreasumować można położenie polskiego przemysłu i rzemiosła w dobie przełomu w sposób następujący: przemysł miał do spełnienia dwa zadania:

1) przejść do produkcji pokojowej,

2) zatrudnić rzesze zdemobilizowanych żołnierzy, co spowodowało konieczność zwolnienia kobiet z pozostałych zajęć.

Co do rzemiosła, to skrepowane postanowieniem ustaw wojennych i zubożone długotrwałą wojną, z trudnością tylko przysposobiło się do działania w nowych, pokojowych, powojennych czasach.

W takich to warunkach znajdowała się Polska Zachodnia, a z nią miasta Wielkopolski w chwili, gdy zabyła upragnioną zorzą wolności.

Przed nowymi zadaniami

Rozpoczęła się akcja w miastach nad odbudowaniem i powołaniem polskich warsztatów pracy. W tym wypadku samorządy miejskie miały poważną rolę do spełnienia zasilać przez swoje kasy, podupadły przemysł, handel i rzemiosło. Poparcie finans. kas oszczęd. dla podupadłych warsztatów nie pozwalało długo czekać na siebie, bo gdy w drugiej połowie 1921 r. znikła narazcie granica gospodar. dzielca Wielkopolskę od b. Królestwa, to proces spolszczenia firm kroczył szybko naprzód. Statystyka firm zapisanych w 1920 roku do rejestru handlowego sądów grodzkich wykazała np. w Poznaniu pod koniec 1921 zaledwie 388 firm niemieckich a już 1.611 firm polskich. W takim samym, szybkim tempie szło spolszczenie magistratów, a jeżeli idzie o Leszno to z chwilą oswobodzenia, dekretem ministra byłej dzielnicy pruskiej, zwolnieni zostali urzędnicy niemieccy z swych stanowisk.

Wpływ samorządu

Jaki miał wobec tego wpływ samorząd na życie gospodarcze? Jak już wyżej wspominałem przez wydatną pomoc finansową w celu stworzenia polskich warsztatów pracy.

Jak daleko sięga wpływ samorządu na życie gospodarcze niech świadczy o tym pierwsze targi polskie w Poznaniu i we Lwowie w 1921 a dalej gigantyczny wyczyn Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu 1929. Ponieważ inicjatywa prywatna nie mogła objąć w swych warsztatach wielkich rzesz robotniczych to też samorządy przystąpić musiały do różnych inwestycji, ażeby przez to ożywić życie gospodarcze i dać ludzom zatrudnienie.

Stąd też dużo miast w Wielkopolsce rozbudowało swoje przedsiębiorstwa, a Leszno nie pozostało również w tyle. Miasto nasze jako największe miasto z 10-ciu powiatów przygranicznych bezczynne w tych zagadnieniach gospodarczych nie było. Tutaj muszę przytoczyć, że aczkolwiek w innych miastach inicjatywę do urzędzenia Wystawy dały Zarządy Miasta, to tutaj na pograniczu tę inicjatywę wzięło w swoje ręce prywatne życie gospodarcze. Przyczyną urzędzenia Wystawy była ta chęć ożywienia naszego życia gospodarczego w naszym regionie, — pokazania co polski rzemieślnik i przemysł wyrabia i zainteresowanie konsumenta wytwórczością naszych warsztatów. Przede wszystkim zaś, miała wystawa na celu przedstawienie siły polskiego stanu posiadania. To też śmiem twierdzić, że skierowane z okazji wystawy memorjały do narodajnych władz o przyjęciu z pomocą przygranicznym warsztatów pracy, osiągnęły to, że nasze Izby Gospodarcze więcej zainteresowały się tym problemem a w opracowaniu znajduje się szczegółowy program realizacji przez nas wysuniętych postulatów.

Przechodząc do spraw pogranicza pragnę stwierdzić jeszcze co następuje:

Pogranicze potrzebuje pomocy dla swych przedsiębiorstw

Powiaty pograniczne zostały kiedyś przwrócone do drzewa, które z jednej strony opiera się o mur. Korzenie tego drzewa z natury rzeczy mogą rozwijać się zupełnie normalnie tylko z jednej strony — z drugiej napotykają na swej drodze na przeszkodę. Wprawdzie nie uniemożliwia to rozwoju drzewa, stanowi jednak czynnik utrudniający ten rozwój w porównaniu z drzewem, które ma możność rozszerzenia swoich korzeni na wszystkie strony rozszerzania swoich korzeni czy rozpościerania korony.

Powiaty przygraniczne znajdują się w położeniu wyjątkowym nie tylko ze względów gospodarczych, ale i prawnych. Ustawodawstwo o granicach państwa nakłada pewne ograniczenia w zawieraniu transakcji nieruchomości, w zajmowaniu się niektórymi sprawami a nawet w ruchu ludności. Tak więc z konieczności zarządzenia państwowego krepują rozwój przygranicza, nakładając na nie ciężary i obowiązki.

Poza tym pogranicze w wysokim stopniu narażone jest na przenikanie wpływów politycznych państw ościennych a martwota przemysłu, handlu i rzemiosła w przygraniczu stwarzać musi klimat sprzyjający obcej i wrogiem nam propagandzie. Jest więc naszym obowiązkiem przeciwdziałać upadkowi pogranicza. Jest to obowiązekiem bez wyjątku wszystkich przedstawicieli samorządu terytorialnego powiatu i miasta i instytucji gospodarczych, powołanych do czuwania nad rozwojem ziem przygranicznych.

Akcja pomocy dla pogranicza powinna zawierać w swoim programie poniższe najważniejsze szczegóły:

- 1) Pogranicze powinno być uprzywilejowane w zakresie funduszy inwestycyjnych i kredytów ulgowych,
- 2) Należy rozpatrzyć szczegółowo sprawę nieczynnych zakładów przemysłowych i uruchomić nowe warsztaty pracy,
- 3) Pewnych poprawek wymaga również dotychczasowa polityka podatkowa i komunikacyjna na naszym pograniczu.

Opracowaniem szczegółowego programu i jego realizacją powinna się zająć specjalna Komisja, w skład której weszłyby przedstawiciele Urzędu Wojew., Kierownicy Samorządu pow. i miejskiego, Izby Rolniczej i Przemysłowo Handlowej oraz Rzemieślniczej.

Jakie jest wobec tego zadanie gospodarcze naszego samorządu terytorialnego w celu ekonomicznego podniesienia naszego miasta?

Środki

Można je grupować wedle różnych przesłanek, zależnie od środków stojących do dyspozycji samorządom przez podniesienie:

- 1) przedsiębiorstw komunalnych (elektrowni, gazowni, reżni i wodociągów),
- 2) Szkolnictwa,
- 3) Zakładanie ogródków działkowych i popieranie rolnictwa,
- 4) wpłynięcie na uruchomienie przedsiębiorstw prywatnych i t. p.

Przechodząc do pierwszej grupy zaznaczam, że przedsiębiorstwa komunalne dają zresztą w coraz wyższym stopniu do osiągnięcia jak największej wydajności z uwagi na umniejszenie wpływu podatkowe. To też osiągnie-

ty czysty zysk z wymienionych przedsiębiorstw winien w większej niż dotychczas mierze służyć na cele inwestycyjne, a mianowicie na takie, które wpływają na umniejszenie bezrobocia.

Zarządy komunalne będąc właścicielami zakładów elektrycznych, gazowych, urzędów użyteczności publicznej, odgrywają dużą rolę w życiu obywateli i nieraz wywierają decydujący wpływ na tok życia gospodarczego poszczególnych przedsiębiorstw prywatnych. Powinny również wziąć pod uwagę, że tylko niskie ceny za prąd silnikowy mogą przyczynić się do zwiększenia konsumpcji przez obywateli, a co za tym idzie zatrudni większą ilość pracowników.

Szkolnictwo zdawało się, że z życiem gospodarczym nie ma nic wspólnego. Tymczasem bierze ono również w tymże życiu bardzo wielki udział i to przez młodzież szkolną, która wszelkie swe zapotrzebowania artykułów pisemnych pokrywa u tuł kupca, a także daje zarobek i rzemieślnikowi. Należałoby wobec tego, dążyć do utrzymania szkolnictwa we formie dotychczasowej, ażeby miasto nasze nie zatraciło charakteru „miasta szkół”. Tu też należałoby w dalszym ciągu zweloczyć handel artykułami pisemnymi w szkołach, jako szkodliwy dla handlu prywatnego.

Nie mniej ważnym momentem jest popieranie, zakładanie ogrodów działkowych. Oprócz tego w celu likwidacji bezrobocia winno wysuwać się także i osadnictwo podmiejskie, zwłaszcza na terenach niedostatecznie zagospodarowanych.

Przechodząc do ostatniej grupy, a więc popieranie prywatnych przedsiębiorstw przez samorządy w celu uruchomienia ich i podtrzymania istniejących już warsztatów pracy, pragnę zatwierdzić, że niejednokrotnie na uruchomienie zakładów wpłynąć może, dodatkowo samorząd zwłaszcza kiedy istnieje Fundusz Pracy. Zasłki i pomoc żywnościowa nie odpowiadają wymaganiom chwili, bo nie chodzi o to tylko, by robotnikom umożliwić wegetację, trzeba im dać możność spełnienia ich funkcji społecznych. Zadanie to może być spełnione za pomocą Funduszu Pracy przy poparciu Zarządu Miejskiego, przez prywatne przedsiębiorstwa i warsztaty pracy, które przy pomocy własnej F. P. (uzyskanie pożyczek na inwestycje itd.) współdziałałyby w tworzeniu stałych źródeł pracy i przyczyniłyby się w znacznym stopniu do umniejszenia panującego tutaj bezrobocia.

Uwagi końcowe

Na wstępie referatu powiedziałem, że Samorząd, ażeby był czynnikiem pozytywnym w naszym życiu społeczno-gospodarczym, musi przede wszystkim spełnić to zadanie, które jest jego obowiązkiem.

Jego pięćdziesiąt powierzoną zaspokojenie pewnych potrzeb, które są podstawami całej nowej społecznej komuny, podstawami wszelkiego ruchu gospodar. jak handlu, rzemiosła i przemysłu. Bowiem istnieje pewne minimum tych potrzeb, które w każdym warunkach zaspokojone być muszą. Stanowi ono pewną dolną granicę, poniżej której przedsiębiorstwa komunalne nie mogą być ściśnione, gdyż inaczej samorząd stałby się pustką bez znaczenia gospodarczego.

Ażeby więc owe minimum wypełnić — zależy to w dużej mierze od czynników zajmujących stanowiska w Samorządzie i od elementu obywatelskiego, który z nim pracuje i za jego działalność może ponieść odpowiedzialność.

Wiadomości z Wielkopolski i z całego Kraju

Bydgoszcz

Grupa lokatorów domu przy ul. Piotra Skargi 8 pobita dotkliwie swego gospodarza, 44-letniego Bolesława Leszczyńskiego na tle sporów o niezapłacenie komornego. Pobitego opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego i odstawił go na dłuższą kurację do szpitala miejskiego.

Chodzież

Cierpiący na rozstrój nerwowy 21-letni Leon Bośniacki z Konstantynowa powiatu tuleskiego targnął się na swe życie, i powiesił się w ub. niedzielę.

Inowrocław

Według ostatniej statystyki Inowrocław liczy 39.273 mieszkańców, w tym 38.083 Polaków 919 Niemców, 190 Żydów i 81 osób innej narodowości. Inowrocław jako znana ogólnie miejscowość kuracyjna, przeżywa w obecnej chwili pełnię sezonu kuracyjnego.

Kościan

Mleczarnia Kościańska ogłosiła bilans za rok 1937, przy czym nadwyżka przy ogólnej sumie bilansowej 160.943 zł wynosi 19.675 zł. Jak wiadomo, Mleczarnia Kościańska na skutek przeprowadzonych z Zarządkiem Miejskim transakcji, buduje w Parku Miejskim nowoczesny gmach fabryczny, w którym oprócz przetworzonego mleczarskich ma być podobno zaprowadzona fabryka kazeiny oraz sztucznego jedwabiu. Mury gmachu są już na ukończeniu, a otwarcie fabryki nastąpi prawdopodobnie w jesieni.

Ostrów

Tragicznemu wypadkowi podczas żniwowania uległ 25-letni Jan Pawlaczek, zatrudniony w majątności Sliwniki. Zaladował on w polu wóz z zbożem i utknął w stromie widy. W drodze snopy się usunęły, przy czym Pawlaczek spadając, nałaził się formalnie na widły. W groźnym stanie przewieziono go niezwłocznie do szpitala w Ostrowie, gdzie jednak wkrótce potem zmarł wśród okropnych boleści.

Na śladach łaźni z czasów Bolesława Chrobrego

Poznań. — W czasie prac wykopaliskowych na Ostrowie Tumskim natknięto się ostatnio na część łaźni, które były — jak wiadomo — w powszechnym użytku za czasów Bolesława Chrobrego. Szczątki podobnej łaźni odkryto już w czasie prac wykopaliskowych w Gnieźnie.

Odkopana obecnie w Poznaniu łaźnia jest większa, aniżeli gnieźnieńska. Z innych przedmiotów znaleziono ostatnio część pierścienka oraz część żarna rotacyjnego do mielenia zboża.

Balkon runął na ziemię

Lidzbark. — Podeszła szalejącej burzy, jaka przeszła nad powiatem lubawskim w ub. tygodniu, w Lidzbarku przy pokrzyżackiej baszcie runął balkon. Na szczęście ofiar w ludziach niema, gdyż w tym czasie nikogo na balkonie nie było.

Napad mariawitów na pielgrzymkę katolicką

Łódź. — We wsi Nieszulków, powiatu brzezińskiego napadli tamtejsi mariawici na pielgrzymkę katolicką z Łodzi. Kobiety pod kierownictwem duchownego mariawickiego zachowywały się szczególnie agresywnie. Porządek przywróciła policja. Aresztowano kilka osób.

Złóż ofiarę na budowę nowego kościoła w Lesznie

Bezczelność żyda szamocińskiego

Szamocin. — Do biur Zarządu Miejskiego przybył Żyd M. Dawid, znany dobrze z czasów powstania, kiedy to z bronią w ręku, walczył po stronie „Grenzschutzu“.

Żyd miał uścić grzywnę za nieopłacenie w swej nieruchomości. Na zapytanie urzędnika, dlaczego rażących braków w swej nieruchomości nie osunął, Żyd odezwał się „Już dość napłaciłem“.

grzywnia w Szamocinie i tę zapłać, ale przyjdą inne czasy, kiedy ja będę pierwszym obywatelem i radnym w Szamocinie. Wtedy się wam odwdzięczę. Wszyscy stąd pójdą, ale ja tu zostanę, bo tu się urodziłem.

Zachowanie aroganckiego Żyda wywołało wielkie oburzenie. Należy przypuszczać, że beczelność Żyda dosięgnie ręką sprawiedliwości. Nacelni świadkowie potwierdzają wiarygodność powyższego.

Mrocza dała odprawę sekciarzom

Nakło. — W ub. niedzielę do miasteczka Mroczy przybyło 15 badaczy Pisma św. Wśród nich znajdowały się 3 kobiety. Sekciarze rozpoczęli uprawiać na terenie Mroczy agitację, rozdając ulotki, występujące przeciwko Kościołowi Katolickiemu.

Spokojni mieszkańcy, przywiązani do Wiary św., zareagowali bardzo żywo na tę agitację. Urządzono obławę na sekciarzy i schwytano ich wszystkich. Pa-

szczywim prorokom dano bardzo bolesną naukę, którą przypuszczalnie prędko nie zapomną.

Z kolei sekciarzy odprowadzono na posterunek policji, gdzie ich wylegitymowano i spisano protokół.

Agitatorów wyprowadzono z Mroczy na szosę wiodącą do Bydgoszczy i kazano im pójść, skąd przyszli.

Cudem uniknął śmierci pod kołami przejeżdżającego pociągu

Drohobycz. — Na przejeździe kolejowym obok strażnicy kolejowej w Dereżycach pow. Drohobycz w czasie gdy nadjeżdżał pociąg osobowy, z Borysławia i zapory kolejowe były zamknięte, motocyklista nieustalonego nazwiska, jadąc niezwykłą szybkością, najechał na zapórę kolejową, którą mimo grubości pierściami przełamał, po czym po przejeździe toru kolejowego upadł wraz z motocyklem w odległości półtora metra od szyn.

W tym czasie właśnie nadjechał pociąg osobowy z Borysławia do Drohobycza i dzięki temu, że motocykl wraz z motocyklistą upadł tuż za torami, motocyklista uniknął niechybnej śmierci.

Po wypadku motocyklista natychmiast wyjechał w kierunku Drohobycza. Przeważnie są dochodzenia w kierunku ustalenia nazwiska motocyklisty. Wedle przypuszczeń, ma to być N. Piłat z Drohobycza, pracujący w Borysławiu.

Wybitny działacz komunistyczny sam zgłosił się do władz

Gdy dowiedział się, że brat został rozstrzelony, a on sam skazany na Solówki, stanął dobrowolnie przed sądem polskim

Warszawa. — Do posterunku policyjnego na pograniczu rumuńskim zgłosił się niedawno członek Centralnego Komitetu Zachodniej Partii Komunistycznej Roman Jaworski, b. student politechniki lwowskiej.

Do r. 1928 działał on na terenie Małopolski wschodniej, po czym uciekł do Sowietów. Komintern wysłał go do Rumunii, gdzie został za swoją działalność skazany przez sądy rumuńskie na 3 lata więzienia. Po wyjściu z więzienia dowiedział się, że brat jego został rozstrzelany, a

on sam zaocznie skazany na 10 lat pobytu na Solówkach.

Wobec tego wołał on zgłosić się dobrowolnie do władz polskich i tu odbyć ewentualną karę, aniżeli po przekroczeniu granicy sowieckiej dostać się na Solówki, skąd przeważnie już nie ma powrotu.

Stanął on przed sądem i skazany został za działalność komunistyczną na terenie Polski na 5 lat więzienia, które mu na mocy amnestii obniżono do dwóch i pół lat.

Podpalił własny dom

Równe. — Nauczyciel Herasim Krawiec podpalił własny dom. Powodem tego kroku była rozpacz, wskutek przeprowadzenia u niego zajęcia przez komornika Pastwą ognia padł dom mieszkalny oraz sąsiednia stodoła.

Podpalacza własnego domu policja pociągnęła do odpowiedzialności sądowej.

Na rogach krowy

Biała. — Pogotowie ratunkowe zawezwane zostało do Straconki, gdzie rozjuszona krowa ubodła 10-letnią Annę Milkę, zadając jej kilka poważnych ran, tak, że okazała się konieczność przewiezienia nieszczęśliwego dziecka do szpitala powiatowego w Białej.

Stracił palce w trybach maszyny

Biała. — We fabryce sukna, Plutzar i Brüll zdarzył się tragiczny wypadek, któremu uległ Alojzy Leszczyński zamieszkały w Bystrej, lat 27.

Z nieustalonej przyczyny ucięta mu maszyna przy pracy palce u prawej ręki. Zawezwane pogotowie ratunkowe z Białej przewiozło Leszczyńskiego do szpitala powiatowego w Białej.

Radioprogram

Niedziela, 31. lipca.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

7,15 Pieśń „Serdeczna Malko“ 7,20 „Wisią do polskiego morza“ — Koncert poranny na przystani Tow. „Wistula“, 8,00 Dz. poranny. 8,15 Audycja dla wsi. 9,15 Dzień Nowogródka. Regionalna transmisja z Nowogródka. 11,45 Przegląd kulturalny. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Poranek muzyczny. — 13,00 „Książki mojego dzieciństwa“ — szkic literacki. 13,15 Muzyka obiadowa. 15,00 Audycja dla wsi. 16,30 Powsz. Teatr Wyobraźni „Gość z Ameryki“ — słuchowisko. 17,05 Recital śpiewaczy. 17,35 Tygodnik dźwiękowy. 18,00 „W świątlicy Tatarskiego Oddziału Z. S. w Nowogródku“. 18,30 „W łyskim ogródku“ — podwieczorek przy mikrofonie. 20,05 Feliks Mendelssohn (pięty). 20,45 Przegląd polityczny. 20,50 Dziennik

wieczorny. 21,00 „Ta-joj“ — wesela audycja. 21,40 Wiadomości sportowe. 22,00 „Trubadur“ — opera. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego.

LOKALNE AUDYCJE POZNAŃSKIE

8,35 Muzyka dla wsi. 9,00 Nowiny ze świata. 11,45 Mozart: Serenada na 13 instrumentach. 12,03 Poranek symfoniczny. 20,05 Muzyka salonowa. 20,55 Wiadomości sportowe lokalne.

WYBRANE AUDYCJE ZAGRANICZNE

11,00 Wiedeń. Festiwal Salzburski. — 17,15 Rzym. Koncert symfoniczny. 20,15 Radio Paris „Rigoletto“ — opera. 21,00 Mediolan. Wieczór oper. 21,00 Hilversum I. Maurice Chevallier śpiewa piosenki. 21,30 Rzym. Koncert symfoniczny z Bazyliki św. Massenzio.

Poniedziałek, 1. sierpnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 6,20 Muzyka. 6,45 Gimnastyka. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka poranna. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Audycja południowa. 15,15 „Moje wakacje“ — powieść. 15,30 Strzyżka techniczna. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Koncert rozrywkowy. — 16,45 „W królestwie milionów słoni“ — felieton. 17,00 Muzyka taneczna. 18,00 Pogadanka sportowa. 18,10 Pieśni Verdi'ego. 18,30 „Fortepian i książka“. 19,00 Audycja żołnierska. 19,20 Pogadanka aktualna. 19,30 „Wisią do polskiego morza“ — koncert rozrywkowy. 20,45 Dziennik wieczorny. — 20,55 Pogadanka aktualna. 21,00 Audycja dla wsi. 21,10 Koncert rozrywkowy. 21,50 Wiadomości sportowe. 22,00 Pięć wieków dawnej muzyki. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego.

LOKALNE AUDYCJE POZNAŃSKIE

8,00 Koncert poranny. 8,55 Pogawędka dla kobiet. 14,00 Muzyka rozrywkowa. — 14,50 Muzyka dla młodzieży. 15,10 Wiadomości bieżące. 15,30 Rozmaitości. 17,00 Z muzyki kameralnej. 17,25 Strzyżka ogólna. 17,35 Z imperium brytyjskiego. 17,55 Pogadanka społeczna. 21,00 Audycja dla wsi. 22,00 Wiadomości sportowe lokalne. 22,05 Koncert muzyki operetkowej.

WYBRANE AUDYCJE ZAGRANICZNE

20,30 Radio Paris „Antar“ — pieśń bohaterka Duponta. 20,45 Wieża Eiffla. Koncert galowy. 20,55 Budapeszt. Recital fortepianowy. 21,10 Mediolan. „La reginetta delle rose“ — operetka. 21,30 Rzym. Koncert symfoniczny z Bazyliki św. Massenzio. —

URZĘDOWA CEDULA

GIEŁDY ZBOZOWEJ I TOWAROWEJ
POZNAŃ, 29. 7. 1938.

Ceny orientacyjna

Pszonica	25 25 - 2575
ZTIO nowe zdatne do przem. i	16 50 - 17 00
Jęczmień zimowy	14 75 - 15 50
Mąka pszenna g. I 0,30%	44 30 - 45 50
Mąka pszenna gat. I 50%	41 50 - 42 50
Mąka pszenna g. IAg-65%	38 50 - 39 50
Mąka pszenna g. II 30-65%	34 00 - 35 00
Maki żytnia	
żytnia I g. 0,50%	30 00 - 31 50
żytnia g. I 0,65%	29 00 - 3 00
Mąka ziemniaczka superior wI, w	30 70 - 32 50
Owies I stand.	17 75 - 18 25
Otręby pszen. grube stand.	12 25 - 12 75
Otręby pszen. średnie	10 50 - 11 50
Otręby żytnie stand.	11 00 - 12 00
Otręby jęczmieńskie	10 50 - 11 50
Peltuszka	24 00 - 25 00
Linin żółty	19 00 - 19 50
Linin niebieski	18 00 - 18 50
Corzycza	35 00 - 37 00
Rzepak sim.	43 00 - 44 50
Makuch inlany w talcach	21 75 - 22 75
Makuch rzepkowy w talc.	13 50 - 14 50
Makuch ston. w talc. 42-43 proc.	18 00 - 19 00
Srnt Soja	22 50 - 23 50
Sioma pszenica prasowana	3 50 - 4 00
żytnia luzem	3 00 - 3 50
owsiana luzem	2 50 - 3 00
owiana prasowana	3 50 - 4 00
Stano zwykłe luzem	5 00 - 5 50
wykie prasowane	6 00 - 6 50
nodoteczki luzem	5 50 - 6 00
nodoteczki prasowane	6 50 - 7 00

HUMOR i SATYRA

Współdział.

— Czy sam pisałeś to wypracowanie historyczne? — zwraca się nauczyciel do ucznia.

— Tak, panie profesorze, tylko przy zamordowaniu Juliusza Cezara ojciec mi pomagał!

Ważny powód.

— Będę musiał przestać palić, bo mi to zaczyna szkodzić.

— Na płuca?

— Nie, na plecy, które mnie bolą od zbyt częstego schylania się po niedopałki papierosów...

Doskonała obsługa.

— Proszę o jakiś środek na porost włosów.

— W jakim kolorze życzy sobie pan?

Klin klinem.

Przy stoliku kawiarni dwie eleganckie damy prowadzą rozmowę:

— Co powiedział twój mąż, gdy pokazałaś mu rachunek modystki?

— Mówię ci, szala! Myślałam, że mnie zabije!

— I jak go uspokoiłaś?

— Pokazałam mu poprostu rachunek krawcowej, a wtedy zemdlał.

Królewska opinia.

Królowa-wdowa rumuńską Marię zapytał niedawno jeden z dziennikarzy, co sądzi o modzie i etykietce.

— Moda — odparła królowa — została stworzona dla kobiet, pozbawionych dobrego gustu, a etykieta — dla ludzi o złych manierach!

W szkole.

Nauczyciel w wiejskiej szkole zwraca się do uczniów:

— Chłopcy, jutro wam wytłumaczę, co to jest jajko Kolumba... Ale żebyście lepiej zrozumieli, niechaj każdy przyniesie po jednym jajku, a kto nie ma w domu jajka, niech przyniesie trochę masła...

Pytanie.

Lekarz: — Co pana właściwie boli?

Okruchy.

Mężczyzna, który znalazł w kobiecie wszystko, czego szukał, jest szczęśliwcem.

Mężczyzna, który szuka w kobiecie wszystkiego, co chciałby znaleźć, jest szaleńcem.

Wyjaśnienie.

Nowy rozbitek — Halo, kolego, jaka tam jest sytuacja?

Stary rozbitek: — Do wytrzymania, tylko niedziele są bardzo nudne...

Donżuan.

Pan Antoś powiada do panny Agnieszki: —

— Pani jest jak słońce!

Dziewczyna zaczyna chichotać:

— Doprawdy?... Taka jestem gorąca?...

— Nie to — odpowiada Antoś. — Tylko patrzeć na paniusie nijk nie można.

Skapy Szkot.

Pewien Szkot staje pośrodku ulicy i patrzy niespokojnie w niebo.

— Dlaczego pan tak spoziera w górę?

— zwraca się doń jeden z przechodniów.

— To fatalne... — odpowiada Szkot. —

— Ledwo kupiłem nowy parasol, a tu zaczyna padać deszcz...

Praktyczny wynalazek.

Lornetka dla ciekawych pań.

Wymagania.

Lekarz w Ubezpieczalni zapisał pacjentowi lekarstwo i powiada:

— Co dwie godziny łyżeczka... Na co pan jeszcze czeka?...

— Na zegarek...

— Jaki zegarek?...

— Bo siąd ja będę wiedział, kiedy się skończą dwie godziny?

Galgenuhumor.

Popularny do niedawna komik wiedeński Farkas, został osadzony w obozie koncentracyjnym w Dachau.

Farkas szybko pogodził się z losem. Pewnego dnia, gdy na obiad dostał jakąś nieokreśloną lure, spytał kucharza:

— Dlaczego dajecie takie nędzne jedzenie?? —

— Bo lepszego nie mamy — wyjaśnił kucharz.

A na to Farkas:

— No, to jak nie ma się na wikt, to nie zakłada się obozów.

Program.

W programie pewnej wystawy rolniczej, której otwarcie odbyło się niedawno, można było przeczytać następujący plan:

Godzina 10-ta: przyjazd nierogacizny.

Godz. 11-ta: przyjazd bydła rogatego.

Godz. 12-ta: przybycie zaproszonych gości.

Godz. 13-ta: wspólny obiad.

Okulistyka i życie.

Znakomity okulista, profesor L. oznacza się jowialnym humorem.

— Każdy człowiek, mający słaby wzrok — powiedział na jednym z ostatnich wykładów — powinien posiadać dwie pary okularów. Jedną do czytania, drugą — do patrzenia na odległość.

Tu zrobił małą pauzę, po czym dodał:

— Ja sam mam nawet trzy pary... Tę trzecią do szukania tamtych dwóch!

Za późno.

Młody kompozytor szwajcarski Gotfryd Beklin złożył w jednym z teatrów berneńskich partyturę i libretto swej nowej operki p. t. „Mizzi zdobywa Wiedeń”.

Nazajutrz dyrektor odesłał mu ją z lakonicznym dopiskiem: „Mizzi spóźniła się. Wiedeń już zdobyty!”

Sprzedawca lodu.

— Widocznie nie nadaję się do tego zawodu. Jestem zapaleńcem.

Sztuka dla mas.

W Muzeum Narodowym, przed obrazem, przedstawiającym owoce, zatrzymują się dwie panie:

— Spójrz, jak wspaniale namalowane są te gruszki — mówi jedna — takie duże, soczyste. Aż bierze apetyt!

— Ach — przyznaje druga. — Ciekawa jestem, gdzie ten malarz je kupował i po czemu płacił za kilo.

Te same panie przechodzą do sali Aleksandra Gierymskiego. Tu uwagę ich przykuwa obraz p. t.: „Martwa Natura”.

— Jakież to wspaniałe! — znów odzywa się jedna z przyjaciółek. — Ta zabita kuropatwa wygląda jak żywa!

Ersatzowe złudzenia.

Jednym z najbardziej rozpowszechnionych w Niemczech ersatzów są tkaniny wyrabiane z drzewa.

Podobno zdarzały się wypadki, że gdy ktoś poklepał po ramieniu jegomości w ubraniu z takiej tkaniny, ten, nie odwracając się, wołał:

— Proszę wejść!...

Powiedzonka.

— Warto by się rozerwać! — powiedział pewien anarchista, fabrykując maszynę piekielną.

— Będę sobie wyrzucał! — cieszył się kamienicznik, po uzyskaniu wyroku eksmisyjnego na zalegającego, z płaceniem komornego lokatora.

U modystki.

— To jest, proszę pani, najnowszy piąryski model! Ostatni krzyk mody! — chwala sprzedawczyni.

— Myli się pani — ostatni krzyk wydał mój mąż, gdy otrzymał rachunek!

Omyłka Psychiatr.

Świetny humorysta francuski, Tristan Bernard zwiadał przed paroma dniami zakład dla umysłowo chorych w Charenton pod Paryżem.

W jednej z sal zauważył siedzącego w kącie jegomością, kłęczącego pracowicie jakiś dziwny przyrząd ze starego budzika i pudełka od cygar.

— Ten dziwak — wyjaśnił dyrektor — uparł się, że musi skonstruować maszynę piekielną!...

— Mój Boże! W jakim celu?

— Żeby wysadzić w powietrze Izbe Deputowanych.

Tristan Bernard potrząsnął głową i spytał:

— Niech mi pan powie, panie dyrektorze, dlaczego właściwie zamknęliście tego człowieka w domu obłąkanych?

Polityka w karykaturze

Dimitroff,
Sekretarz Kominternu.

General Ugaki,
minister Spraw Wewnętrznych
w Japonii

Płacimy za wkłady oszczędn. **3¹/₂ — 5%**

Naszym stałym wkładcom zapewniamy pierwszeństwo w otrzymaniu kredytu

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Kościańskiego w Kościanie

Oddziały: w Śmiglu i Wielichowie

Pługi

jedno i wieloskibowe

Maneże - Młocarnie - Wialnie
Siewniki - Kultywatory - Brony
Sieczkarnie - Parniki
oraz wszelkie inne
Maszyny rolnicze i części do tychże
poleca

Stanisław Voelkel - skład
żelaza
LESZNO - Marsz. Józefa Piłsudskiego 38.

Bufetowa

pierwszorzędna siła - inteligentna - sympatyczna i uczciwa, posiadająca wszelkie kwalifikacje fachowe, potrzebna. Kaucja pożądana. Zgłoszenia z podaniem wysokości wynagrodzenia przy wolnym utrzymaniu i stacji przyjmuj

„Gourmand” - Restauracja - Winlarnia
T. Zgąński - Leszno - Rynek 32.

Dom

z śpichrzem - ogrodem i wjazdem, wśródmieście na korzystnych warunkach na sprzedaż. Inform. udzieli Tredowicz, Leszno, ulica 17-go Stycznia 19.

Na słońce i plażę

kremy - olejki
okulary
czapki i buty kąpielowe poleca
w wielkim wyborze
Drogeria i Perfum

Jerzy Weig

Leszno - Piłsudskiego

TAPETY

od 60 gr — listwy, papier pakowy, gazetowy, pergaminowy, toaletowy, kartony, towary galanteryjne.

„BAZAR”
właśc.: PAWEŁ ABT
Leszno, J. Piłsudskiego 3.

Kupuję

książki

powieściowe. — używane
Kliński - Leszno
skład papieru - Rynek 13.

J. Przymuszafa

Leszno, Rynek 19. Tel 48. Skrz. poczt. 40.

poleca:

dźwigary, wapno, cement, gips, cegłę sufitową koryta i rury glazur., rurki drenarskie, smołę dachową, smołę drzewną, karbolineum, lepnik, papę, trzcinę sufit., kafle, wyroby szamat. etc. oraz wszelkie maszyny rolnicze i części zapas.

ONDULACJE

TRWAŁA

WODNA I ŻELAZKOWA
MYCIE GŁOWY - MASAŻE
MANICURE - FARBOWANIE
WŁOSÓW - BRWI I RZĘS
WYKONUJE SIĘ NAJLEPIEJ w F.MIE

TOMASZ KUŚNIEREK
LESZNO — ULICA LESZCZYŃSKICH NR 43.

„Arbosalus” - Karbolineum

siarczan miedzi - maść ogrodniczą - rafie w wszystkich kolorach poleca

Drogeria i Perfumeria A. Thomas i Ska Leszno
ul. Bracka 14. Telefon Nr 217.

LETNISKO **BOSZKOWO** KĄPIELISKO
PENSJONAT „RUSAŁKA”

30 POKOI JEZIORO - LAS
PLAŻA - ROZRYWKI

Cena tygodniowego biletu kolejowego **3,60 zł.**

Każdy przezorny
kupujący

zanim zdecyduje się nabyć pianino lub fortepian porównuje cenniki i katalogi z polskiej konkurencyjnej fabryki

T. BETTING i Ska Leszno

Spółeczne Biuro Pośrednictwa Pracy

przy Katolickim Tow. Ochrony Kobiet — w Lesznie
ul. Kościelna 7 — ma zapotrzebowanie na

wykwalfikowane kucharki

z dobrymi świadectwami — do dworów, pokojówki i wszelką służbę domową.

Podaję do Publicznej wiadomości że

z dnem 1 sierpnia 1938

przenoszę biuro w Kościanie z ulicy Kościuski 43 na

Plac Wolności 15

Urząduję osobicie

w Kościanie w poniedziałki i w czwartki
w Śmiglu w środy Hotel pod „Białym Orlym”.
gdzie należy wpłacać składki zyciowe.

W. Florkowski inspektor
Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

† Ostatnia przysługa †

gotowe **trumny** dębowe

osobne i wszelkiego rodzaju stałe na składzie. — Moje wyroby są ze względu na masową produkcję i dobre wykonanie na obecne stosunki — bezwzględnie najtańsze. Katafalki lichtarze i kandałabry oraz całą dekorację w celach pogrzebowych wypożyczam bezpłatnie —

Bronisław Bartoszkiewicz
ZAKŁAD POGRZEBOWY
Leszno, Rynek 25 Leszno, Rynek 25

dobra REKLAMA

to filar
przedsiębiorstwa

Oakzja!

Z powodu likwidacji mego składu artykułów męskich wyprzedaję towary po najniższych cenach w mieszkaniu moim w Lesznie przy ulicy Grodzkiej Nr 14 part. **L. Zarzycki.**

Największa fabryka
na Wlkp. i Pomorzu
Józef Górecki
Leszno. Tel. 68.

Sprzedaję wagonowe, butelkowe „GÓREWIN” do napojów w każdym składzie

5 pokoi

w spokojnym domu, piętrze z centralnym ogrzewaniem, ewtl. z ogrodem zaraz do wynajęcia. Leszno, Jagiellońska 1.

Poszukuję od 1

stancji dla ucznia kulturalne środowisko, dobre warunki higieniczne. Zgłoszenia do eksp. w Lesznie pod „Stancje”

Lis

Wielki wybór

**Leszczyńska
Garbarnia
Białoskórnicza**

A. HERRMANN i Ska
Leszno, Święciechowska

ronika dnia

Michał
31
lipca

Dziś

3 po Sw. Ignacego
Wschód słońca g. 3.55
Zachód słońca g. 19.30
Wschód księż. g. 8.51
Zachód księż. g. 21.20

Sobota, dnia 30 7 godz. 7 rano. Tem-
peratura powietrza plus 15,7, wiatr
półn.-zach. 2 ms, pocim. Ciśnienie at-
mosferyczne 758,7, wilgotność 91 proc.
W ubiegłej dobie temperatura najwyż-
sza plus 25,5, najniższa plus 14,5.
Ilość opadu 0 mm.

LESZNO

DZURY LEKARSKIE

Ubezpieczonych w Ubezpieczalni Społ.
w Lesznie
za miesiąc sierpień 1938 r.
1. Dr. Kolkowski

I) Kurkowe Bractwo Strzeleckie. W
sobotę, 30 bm. o godz. 20 odbędzie się w
Strzelnicy plenarne zebranie członków Bra-
ctwa. Na porządku obrad ważne sprawy.
O liczne przybycie członków uprasza
Zarząd.

II) III Zakon św. O. Franciszka. W
poniedziałek, 1 sierpnia od południa i we
wtorek 2 sierpnia cały dzień mogą człon-
kowie dostąpić Odpustu Pocjunki „To-
ties Quoties”. Warunki: spowiedź i Ko-
munia św., 6 Ojciec nasz, 6 Zdrowaś i 6
razy Chwała Ojcu i odwiedzić kościół.
Inne osoby mogą tego odpustu dostąpić
w niedzielę, 7 sierpnia w Oszczynie, do-
kład wyruszy pielgrzymka rano o godz. 5.30
Zarząd.

III) W poniedziałek, o godz. 3 u fary
nabożeństwo dla Krucjaty Eucharystycz-
nej wszystkich szkół. Po nabożeństwie ze-
branie dla szkół żeńskich. Należy zabrać
ze sobą skarbice dobrych uczynków.

IV) Dnia 2 sierpnia, w dzień Matki
Boskiej Anielskiej czyli Porjunki, odpra-
wi się uroczysta msza św. z wystawieniem
Najświętszego Sakramentu o godz. 7-mej
w kaplicy SS. Serafick przy ul. Szkol-
nej 5.

V) Nadzwyczajne zebranie Zw. Niż. Pra-
cowników Pocz. Koło Leszno odbędzie się
w niedzielę, dnia 7 sierpnia o godz. 15
w lokalu p. Klemzaka, ul. Szkolna 4.
Na porządku obrad wybór delegata do
kongresu. Wnioski na kongres należy sta-
wić na piśmie do 7. 8. 38 r. Obecność
wszystkich członków konieczna. Zarząd.

VI) Doroczny Zjazd Okręg. Strzeleckich
Bractw Kurkowych Okręgu Leszczyńskiego.
W dniach 14 i 15 sierpnia br. odbędzie
się na szeroką skalę doroczny Zjazd Okr.
Strzeleckich Bractw Kurkowych Okręgu
Leszczyńskiego w przastym, historycznym
miejscu Krzywini. Przygotowania do Zja-
zdu są już w pełnym biegu i niewątpli-
wie zgromadzi w dniach tych jak naj-
większą brać Strzelców Kurkowych.

VII) W administracji naszej złożył p.
sen. Józef Górecki Leszno, Fabryka Octu
20.— zł na kolonie dla dzieci polskich z
Niemiec.

VIII) Pociąg popularny do Boszkowa. W
niedzielę, dnia 31 lipca br. o godz. 10.30
wyjazd z Boszkowa wieczorem o godz.
19.38. Koszt przejazdu w obie strony zł
1,25. Bilety sprzedaje P. B. „Orbis”, Le-
szno, Rynek 8.

IX) Racność Krawcy i Krawczyń —
(chałupnicy). Celem omówienia sprawy or-
ganizacji związku odzieżowego Zjednocze-
nia Zawodowego Polskiego i unormowania
warunków pracy (cennika) za wykonane
prace, uprasza się o przybycie na zebra-
nie w niedzielę, 31 lipca br. o godz. 11.30
w lokalu p. Kaczyńskiego, Rynek.

X) Rodzina Kolejowa. Fotografie z pół-
kolonii R. K. można oglądać i zamawiać
w kasie stacyjnej — dworzec od godz. 10
o 12 i od 15—18.

XI) Uwaga bibliotekarki T. C. L. powia-
du leszczyńskiego. Towarzystwo Czytelni

Nie wszyscy mieszkańcy naszego mia-
sta wiedzą, że Leszno posiada niewątpli-
wie najpiękniejszy zwierzyńiec z wspania-
łym parkiem rozrywkowym z prowincjo-

Józef NITSCHKE - junior Leszno - ulica M. J. Piłsudskiego 11.

Najtańsze źródło zakupu
rowerów — wózków
„Westfalia” motocykl —
rowerowych S. N. U
wolne od podatku i pra-
wa jazdy 3 P.S. — bogaty
dział części rowerowych i opon
Ładowanie akumulatorów

Ludowych, Komitet okręgowy Leszno —
zwraca się z uprzejmą prośbą do wszyst-
kich pań bibliotekarek, wzgl. biblioteczar-
ki bibliotek ruchomych w pow. leszczyń-
skim, którzy jeszcze nie zamienili komple-
tów książek, by w najbliższych dniach ta-
kowie doręczyli w Centrali Bibliotek Ruch-
omych w Lesznie ul. Marsz. Piłsudskiego 7
III p. Centrala jest czynna w poniedziałki,
środy i piątki od godz. 10—11.30 przed
poł.

I) Kredyty rolnicze pod zastaw zboża.
Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Le-
szczyńskiego rozprawdza kredyty rolnicze
pod zastaw zboża pomiędzy małorolnych
tutejszego powiatu na następujących war-
unkach:

a) oprocentowanie po 4 proc. w sto-
sunku rocznym; b) spłata pożyczek od
grudnia rb. do maja 1939 r.; c) jako nor-
me ustala się 70 proc. rynkowej war-
tości pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa
zastawionych w ziarnie, 60 proc. rynko-
wej wartości pierwszych zbóż zastawio-
nych w sнопach.

Wnioski należy składać w Kasie do
dnia 15 sierpnia 1938 r. Blizsze szczegóły
otrzymać można w Kasie w godzinach
urzędowych od 8—13.30.

Kalendarzyk zebrań

k) KSM. Z. Sobota g. 19 kurs pływania;
Niedziela g. 10.30 wycieczka do Rydzyn.
Ziorka drubien przed ogniskiem.

k) Chór Kościelny pod wezw. św. Jana
Bosco. Dziś w sobotę o g. 20 lekcyj w Do-
mu Katolickim. Dyrygent.

k) KSM. m. Jutra w niedzielę g. 14
zbórka zastępu „Orla” i „Zubrów” na
boisku 4-wieczni mięsk. W razie niepo-
wody w Ognisku, w sprawie 2-dniowej
wycieczki do Stanisławówki.

k) Oddział Hod. Gołębi Poczтовых
„Błyskawica”. Lot konkursowy gołębi
młodych odbędzie się 31 bm. w Biadku; sadze-
nie do koszy 30 bm. g. 18—19 u p. Kra-
marczyka. Spisy gołębi należy podać do
piątku wieczora. Zarząd.

k) Kat. Tow. Rob. Polskich w Lesznie
zebranie plenarne w niedzielę 31 bm. po
sumie w sali Domu Kat. O liczny udział
członków oraz gości prosi Zarząd.

k) Cech Krawców. Plenarne zebranie
1 8 br. g. 8.30 w lokalu p. Ilskiej.

k) KSM. m. W środę, 3 sierpnia
zebranie plenarne o g. 8 wiecz. w sali Do-
mu Katolickiego.

Wielki Festyn Ludowy

Wielki Festyn Ludowy urządzi w dniu
7 sierpnia br. w Sokolni Komitet Budo-
wy Kościoła św. Szezepana.

Dochód z Festynu przeznacza się na
nowy kościół, około którego rozpoczęto
w tych dniach prace fundamentowe. —
Współdziałal w festynie przyrzekły lic-
ne organizacje naszego miasta. Pełne jak
zawsze poświęcenia Panie Wincentki, już
w tych dniach zajmą się kwestą po do-
mach. Każdy może przyczynić się do zho-
żonego dzieła choć skromnym datkiem, —
przeznaczonym na fanty loteryjne, czy też
gotówką. Ofiary i datki można składać
do rąk Pań Kwestarek zaraz, czy też w
Biurze Parafialnym, ul. Kościelna. Komit-
et Festynu przygotowuje liczne urozma-
icenia, a obfity i wykwinny buffet jest
naprawdę niecałą atrakcją. Wiec w nie-
dziele, dnia 7 sierpnia wszyscy do So-
kolni na Festyn.

Gdzie spędzisz niedzielę?

nalnych miast Wielkopolski. Zaszczyt ten
należy przypisać jedynie Obywatelom, pio-
nierom i gorącym miłośnikom zwierząt,
szczególnie przesowoi a zarazem założy-
cielowi p. dr. Swiderskiemu oraz intensy-
wnym członkom jak p. dr. Polewskiemu,
p. sen. Zakowskiemu, p. dyr. Beth-
geimu, pp. Peiserowi, Fliegerowi, Pawlic-
kiemu, Miszarczykowi i wielu innym, któ-
rzy nie szczędząc grosza i sił, starają się
jak najbardziej podnieść tę nader miłą
placówkę. Dowodem tej żywotności jest
wyrwała praca wymienionych panów, któ-
rzy z dnia na dzień czynią nowe inwesty-
cje oraz powiększają zwierzostan. Jak się
dowiedziemy, stan zwierząt już w nie-
długim czasie podniesiony zostanie przez
zakupienie nowych okazów jak 1 pary
wilków, pary dzików, dyngo australijskie

i wiele innych. Poza tym zwierzyńiec po-
siada bardzo pomysłowo urządony ba-
sen, z którego w upalne dni oficjalnie dzie-
ci korzystać mogą. Nie zabraknie również
miłej dla nich zabawki, bawienia się w
czystym piasku.

Chcąc jednak dać dowód prawdziwe-
go przywiązania do zwierząt piękna, Za-
rząd zwierzyńca obmyśla ponowną zabawę
dla dzieci i starszych w Zwierzyńcu,
która tym razem w szerszym zakresie ob-
fitywać będzie w urozmaicenia. Zabawę
projektuje się na pierwszą niedzielę wrze-
śnia, aby dać możliwość uczestniczenia mło-
dzieży szkolnej.

Wszystko co czyni się dla Zwierzyńca,
czyńi się dla dobra miasta naszego, dla
upiększenia jego stanu posiadania, a wzo-
gólnie dla podniesienia kultury.

Punkt honoru

Kultura zachodnia tym się odznacza,
że pokolenie młodych usiłuje zachować
dobroć starszego pokolenia; nie tylko za-
chować, ale utwierdzić się w prawie wla-
sności, a właścicieli okazać się dbałym,
troskliwym, sumiennym.

To prawo, które zapewnia wielkość
narodu, odnosi się do dóbr gospodarczych,
do budynków, do ziemi, do przedsiębiorstw
rzemieślniczych, kupieckich i przemysło-
wych. Jednak także inne dobra obowią-
zują do utrzymania, zachowania, doskonal-
enia; mam na myśli dobra kultury mora-
lno-religijnej, jak szkoły, zakłady wy-
chowawcze, a przede wszystkim świątyni-
e. Przez ziemię polską idzie zew bu-
dowy nowych kościołów. Porwaj bardzo
piękny. Ale budując nowe, nie wolno za-
pominać o starych. O tych świątyniach,

w których nasi przodkowie hartowali i a-
świecali dusze. Stawiając naszą świątynię
św. Mikołaja w Lesznie, jedną z najpięk-
niejszych na zachodnich ziemiach Polski,
hrabiowie Leszczyńscy przekonani byli, że
jakikolwiek ustrój będzie państwa polskie-
go, zawsze znajdą się jednostki pełne ho-
noru dla imienia polskiego, jednostki na-
zumiejące szlucę, zwłaszcza, gdy ta szlu-
ca służy Bogu na chwałę, jednostki, któ-
re nie pozwolą tej świątyni zmarnieć. Te
ufność żywi również Rada Parafialna po-
dejmując się naprawy wicy, naprawy da-
chu. Ufa, że każdy prawy obywatel Le-
szna popieszy z ofiarnym datkiem, na od-
nowienie swego pięknego kościoła, składa-
jąc w Biurze Parafialnym ohocho daninę
parafialną na miesiąc sierpień.

„Niebo było łaskawe“

Zwołany przez Stronnictwo Narodo-
we Zjazd Okręgowy do Poznania jest obec-
nie wyłącznym tematem we wszystkich
placówkach S. N. Potwierdzają to zresztą
prelegenci, którzy wracają z terenu.

Różne przyczyny składają się na to,
że Zjazd będzie w tym roku b. licznie
obchodzony. Przede wszystkim wyrwała pra-
ca nad podniesieniem sprawności organi-
zacyjnej do jeszcze większego poziomu,
wydaje dalsze wyniki.

Dowody karności i poświęcenia na-
leżą do rzeczy normalnych; drugi powód
określił pewien rolnik w ten sposób: „Nie-
bo było łaskawe, więc przyjeżdżamy.“ —
Istotnie, wyjątkowy urodzaj tegoroczny
pozwolił nawet mniej zamożnym poświę-
cić pewną kwotę na kosztą dojazdu.

Organizacja i propaganda Zjazdu po-
stępują normalnie, o ile chodzi o nasze

możliwości. Bo np. radio jako takie nie
będzie narazie w całości wykorzystane.
Po długich pertraktacjach w Poznaniu i
w Warszawie przyznano nam łaskawie je-
den suchy komunikat zjazdu. Został on
wygłoszony we czwartek, 28 bm. o godz.
15.10. W komunikacie tym zmieniono ta-
kie wyrazy, jak „wzywa“, „jasne koszulki“
„karne szereg“. W tych warunkach o
transmisji przebiegu Zjazdu nie będzie
chyba mowy i narodowe społeczeństwo
będzie musiało jeszcze czekać na spełnie-
nie słusznych żądań. Jak długo to po-
trwa, zależy między innymi od liczebności
karnych szeregów S. N. w Poznaniu i u-
chwalenia odpowiednich rezolucji, któ-
re niewątpliwie wpłyną więcej na dyrekcję
„Polskiego Radia“ niż papierowe prole-
sły. — Przyjeżdżajcie za tym na Zjazd!

Obóz 7-ki zwiedza ziemie Suwalszczyzny

Już dawno nie pisałem do „Głosu“ o
tym, co się w obozie 7-ki dzieje. Otóż po
normalnych zajęciach zaczynają się wy-
cieczki krajoznawcze na stopnie wywia-
dowej i 4wika.

Z obozu wyruszyły 3 zastępy harc-
rzy na 11/2 dniową wycieczkę. Każdy za-
stęp otrzymał marszrutę i w oznaczonym
dniu i godzinie muszą się wszyscy na
jednym punkcie zjawić, w tym wypadku
przy Jeźliorze Wigry (oddalone od naszego
obozu 12 km.) w zatoce harcurskiej, gdzie
rozbiła swoje namioty 41 Mazowiecka Dru-
żyna Harcerska z Rembertowa. Tam spot-
kawszy się zastępy, wspólnie odmaszerują
do obozu 7-ki. Jeden zastęp dotarł do

granicy Prus Wschodnich, inne natomiast
zwidziły szczegółowo miejscowości aż po
litewską granicę.

Pogoda nie bardzo dopisuje, dlatego
też czas wykorzystuje się na złożenie sto-
pni i sprawności.

Stoi przed nami 3-dniowa wycieczka
całej drużyny, po czym nastąpi likwidacja
obozu i wyjazd w dniu 29 bm. do
Leszna. W czasie podróży zwiedzimy Gwo-
dno i Warszawę.

Tymczasem zaszły nam rodzicom, kuzyn-
nym, znajomym i sympatykom 7-ki gro-
skie „Czujajki“ i do miłego zobaczenia
w sobotę, dnia 30 bm. o godz. 20.22 w
Lesznie. Sch.

ZE SPORTU

W ostatniej chwili donosimy o meczu
tenisowym rozgrywanym na korcie boiska
„Sokoła“ pomiędzy Z. P. S. (Zw. Prac.
Skarb.) Poznań a leszczyńska sekcja teni-
sowa T. G. „Sokół“. Obie drużyny są w do-
skonałej formie, dla tego też każdy bę-
dzie podziwiał jutrzejszą grę. Leszczyńska
piątka jest w doskonałej formie. Skład dru-
żyn jest następujący:

Z. P. S. Poznań — Single: 1) Szram-
ski, 2) Strzelciewicz, 3) Magierski, 4) Ta-

deusiewicz, 5) Magier. — Double: 1) Szram-
ski, Magiera, 2) Strzelciewicz, Tadeuszewicz,
„Sokół“ Leszno — Single: 1) Szymke-
rek, 2) Chrobak, 3) Zapłata, 4) Olejniczak,
5) Kłabiński. — Double: 1) Olejniczak, Za-
płata; 2) Kłabiński, Szymkarek.

Kto chce ująć mecz tenisowy w po-
wyższym składzie, niech spieszy jutro
lipca na boisko „Sokoła“ na godz. 10.45
przed poł. i na 15-tą po południu.

†
Dnia 28 lipca 1938 r. o godz. 13,30 zmarł po krótkich cierpieniach, nasaszczony Ojcem św. mój najdroższy mąż i szwagier śp.
Bolesław Kwiatkowski
obuwnik
przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę 31 bm. o godz. 16,00 z szpitala miejskiego w Lesznie przy ulicy Zwirki i Wigury. O czym zawiadamia ciężko strapiona żona z siostrą.

Za liczne telegramy i kwiaty, przesłane nam z okazji naszego ślubu, składamy wszystkim staropolskie

„Bóg zapłać“!

Józef i Helena z Miśkarków
Zimniakowie.

Poszukujemy

do naszego składu bławatów **praktykanta** względnie ucznia. Kandydaci z uczciwych rodzin (najchętniej z ukończoną szkołą handl.) zechcą się zgłosić ze świadectwami w firmie

Bracia Kotlarscy - Leszno
ulica Marsz. Józefa Piłsudskiego 55.

Specjalny skład

mąki, krupów i nasion oraz towarów kolonialnych - dobrze zaprowadzony, wydzierżawiony od zaraz na dogodnych warunkach. Zgłoszenia przyjmuje eksped. „Głosu“ w Wolsztynie Biała Góra nr 24.

Działki budowlane

ulożono z części majątku Pianowo powiatu kościańskiego w okręgu objętym planem rezbudowy miasta Kościan, położone przy nowozałożonych szerokich ulicach, nad poznańskim torem kolej. m. Kościana. Prywatna sprzedaż pod dogodnymi warunkami przez

Dom Pianowo - powiat Kościan - Wlkp.

Wszelkie prace dekararskie

jak: dachy papowe, łupkowe i dachówkowe wykonuje solidnie i fachowo. — Przedsiębiorstwo dekararskie

Feliks Mikołajczak - Leszno
ulica Świętokrzyska 20.

KONTRAKTY NAJMU

WYSZŁY Z DRUKU I POLECA

Drukarnia Leszczyńska - Leszno
ulica Wolności nr. 21   Telefon nr. 61.

Salon fryzjerski „Pohla“

Leszno, Rynek 20
wejście z ul. Blackiej wykonuje ondulację trwałą już od 2,- zł. z pół czną piśmienną gwarancją, ondulację żelazk. za 50 gr, ondulację wodną za 70 gr, mycie głowy za 50 gr, farbowanie brwi i rzęs za 50 gr

Za

długoletnią służbę medale [miniaturki] - wstążki do medali, baretki wszelkie odznaki urzędnicze i przybory mundurowe — Berety, czapki szkolne — gimnazjalne — wypustki, guziki, tarcz do mundurków i czapek - tanio poleca uprzejmie. — Janusz Zurawski, Leszno, Marsz. Piłsudskiego 43. Towary krótkie, bielizna, art. męsk. damsk, dziec. i galanteria

BECZKI

do kwaszenia ogórków i kapusty oraz wanny do prania poleca po niskich cenach.

Z. Napieralski

Leszno, Leszczyńskich 34. Reperacje wykonuje się szybko i tanio.

Z powodu

podeszłego wieku sprzed. dom w centrum miasta ze składem nadający się na każdą branżę, korzystnie. Leszno, Bracka 10.

Udzielam

nowoczesny kurs kroju z modelowaniem, przyjmuję wszelkie prace damskokrawieckie. Ceny niższe. Także uczennice mogą się zgłosić. — Dypl. mistrzyni Dekubanowska — Leszno Rynek 28, I ptr.

Okazyjna sprzedaż domu

dwupiętrowego w centrum miasta, z powodu wyjazdu. Zgłoszenia: Leszno, ulica Komeńskiego 5, m. 4.

Małe mieszkanie

poszukuję dla mego pracownika, spokojnego — z stałą pensją. F. Michałak, Leszno, ul. Narutowicza Nr 73.

Słoneczne

Mieszkanie

5 pokoi. lub 2X2 z kuchnią, łazienką ewentl. dla 2 rodzin spokrewnionych od 1. 8. 38. do wynajęcia Leszno, M. J. Piłsudskiego 5

Poszukuję

5000 zł na I hipotekę, na dom z składem i rolą wartości 25 000 zł. Oferty pism. do eksp. „Głosu“ w Lesznie pod „Hipoteka“

Potrzebna

służąca do wszelkiej pracy domowej na wieś. Zgł.: Leszno, Komeńskiego 37.

Szwajcar

samotny, potrzebny od zaraz. Wilkowie 10.

Potrzebna od 1. 8. starsza służ ca, dochodząca, z dobrymi poleceniami do wszelkiej pracy domowej, na cały dzień. Zgł. do eksp. Głosu w Lesznie

Zaraz do wynajęcia mieszkanie 3 pokoje na III piętrze, przynależności — centralne ogrzewanie. — Wiadomość Leszno ulica Leszczyńskich 8, m. 6.

Pokój

dobre mebl. z utrzymaniem, światło elektryczne i łazienka wynajme. Wolności 27. I. p. m. 3.

Pokój umebl.

lub próżny - od zaraz do wynajęcia. Leszno, ulica Wschowska 3, m. 1.

Pokój

dobre mebl. osobne niekrepujące wejście, światło elektr., z utrzym. lub bez do wynajęcia Leszno, ul. M. J. Piłsudskiego 26, m. 7, I. piętro.

Młockarka-

sztyftówka, w dobrym stanie na sprzedaż. B. Rauer, Święciechowa, Lipowa 21.

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia. Gmina św. Jana Leszno, Komeńskiego Nr 26.

Mieszkanie

4 pokojowe, z wszelkimi przynależnościami - zaraz do wynajęcia. Napiecek, Leszno, Kościelna 4.

Mieszkanie

2 pokojowy i kuchnia na I. p. najchętniej emerytów do wydzierżaw. od 1. 8. br. Leszno, Starozamkowa 3.

Dom piętrowy

nowa budowa - 1/2 morgi ogrodu owocowego oraz dom gospodarczy, korzystnie na sprzedaż. — Adres wskaże eksp. „Głosu“ w Lesznie.

„Abonuj GŁOS“

Polecamy P. T. Kliento

Nasz nowoczesnie urządzone warsztaty w którym naprawiamy wszelkie obuwie szybko - fachowo i tanio

Nowość!!

NAPRAWIAMY POŃCZOC sposobem fabrycznym [maszynowo] naprawie jak nowe. Ceny niskie

W oddziale pedicure usuwamy bezbolesnie odciski i wszelkie zgrubienia skórne. Zabieg zł 1,50. Masaż nóg zł 1,50

„Bata“ - Leszno

ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego Nr 14

Węgiel drzewny

i bukowy la gat. do dalszej sprzedaży poleca

F. Przymuszała - Leszno
Rynek 19.   Tel. 48.

Książki

do nabożeństw, śpiewniki - nowy, różańce, szkaplerze, łańcuszki, medaliki i obrazki, oraz wszelkie artykuły piśmienne poleca

Fa Rzepka właśc.: **St. Wojtkowski**
Leszno   Rynek 14

Fortepian

(skrzydło koncertowe) w dobrym stanie zaraz na sprzedaż tylko za 100 zł: Leszno, Nowy Rynek 26 I.p

65 morgów ziemi

w mieście na sprzedaż. Leszno, Piłsudskiego 25 ptr.

Parcela

budowlana

przy ulicy Jasnej na dział. Leszno, Piłsudskiego 25, ptr.

Złóż ofiarę na budowę nowego kościoła w Lesznie.

Nowy zeszyt nr. 1 (12) 1938

„Ziemi Leszczyńskie“

zawiera na 48 stron prace:

Prof. Machnikowskiego — (O trwałe podwaliny „Ziemi Leszczyńskiej“ z ilustr.)
Dr J. Wit Opatrny — (Rafał Leszczyński i rolnictwo wiersz Dypłomatyzując cz. II)
O. Dr Edw. Frankiewicz — (Cudowny obraz Boskiej Osieckiej z ilustr.)
Dr. M. Opatrny — (O Antonim Prałacie z Osieckiej i jego organach z ilustr.)
oraz szereg sprawozdań i ocen.

Na okładce linoryt artysty grafika R. Bogdanowicza

Cena niższa **80 GR** Do nabycia w Księgarni A. Krajewicz

Leszno - M. Piłsudskiego 53. P. K. O. 2024

KINOTEATR HOTEL POLSKI

Dziś, sobota o g. 5 i 8,15 w.

w niedzielę o godzinie 2, 4, 6 i 8,15 w.

W niedzielę 31. 7. w dalszym ciągu

Wielki film dżunglowy pod tytułem

Każda scena tego filmu pełna jest emocji, napięcia.

Najnowszy tyg. „Pata“

Powitanie relikwii św. Andrzeja Boboli na ziemi polskiej

Borneo!

PRZEDPŁATA na pocztę wraz z tygod. „Ognisko Domowe“, „Przyjacieli Rolnika“ i dodatkiem powieściowym z odnośnikiem do domu włącznie z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 5,58 zł, miesięcznie 1,86 zł, w ekspedycji i w agenturach miesięcznie 1,50 zł, z odnośnikiem do domu 1,70 zł. — Oddzielny numer kosztuje 10 gr.

W razie przeszkód w zakładzie spowodowanych wyższą siłą, wydawnictwo nie

OGŁOSZENIA: Wiersz mijim. 1 lam. na str. 6 lam. 20 gr. Reklamy 1 lam. w dzień redakcyjn. 60 gr. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,- zł. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty nie padają. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności. Nie odpowiada za dostarczenie pisma. — Redaktor odpow.: Mieczysław Urbanowicz